

Promlčení pohledávek

1. Soudní poplatky

a) Podle § 13 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSP“), nelze poplatek resp. doplatek poplatku vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž se stal splatným.

Příklad: Poplatek se stal splatným 5. 6. 1999. Tříletá lhůta počíná běžet 1. 1. 2000 a skončí 1. 1. 2003.

b) Od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník písemně uvědomen o úkonu soudu provedeném k vyměření nebo vymáhání poplatku (doplatku poplatku) anebo v němž předseda soudu povolil posečkání poplatku nebo jeho zaplacení ve splátkách, běží nová tříletá lhůta (§ 13 odst. 2 ZSP). Úkonem k vymáhání poplatku (doplatku poplatku) je též písemná upomínka na zaplacení poplatku (doplatku poplatku) doručena poplatníkovi (§ 13 odst. 3 ZSP).

Příklad: Poplatek se stal splatným 5. 6. 1999. Dne 12. 2. 2000 byla poplatníkovi doručena písemná upomínka na zaplacení poplatku. Nová tříletá lhůta začíná běžet 1. 1. 2001 a končí 1. 1. 2004.

c) Poplatek (doplatek poplatku) nelze vyměřit ani vymáhat jakmile od konce kalendářního roku, v němž byl poplatný úkon dokončen, uplynulo deset let, ve kterých mohlo fakticky dojít k vymáhání, nikoliv však 10 po sobě jdoucích kalendářních let (§ 13 odst. 4 ZSP). Tato lhůta stanoví omezení pro opakované prodlužování tříleté promlčecí lhůty podle písm. b). Uplatněním pohledávky u soudu (podáním návrhu na výkon rozhodnutí) v promlčecí době a řádným pokračováním zahájeného vymáhacího řízení (není úmyslně protahováno) vymáhající úředníci promlčecí doba od podání návrhu na výkon rozhodnutí do právní moci usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí neběží. Totéž platí v případě přihlášení pohledávky do konkursu, stavení běhu promlčecí doby nastává až přihlášením pohledávky do konkursu (§ 20 odst. 8 zákona o konkursu a vyrovnání).

Příklad 1: Řízení bylo skončeno 1. 8. 1999. Desetiletá lhůta začíná běžet 1. 1. 2000 a končí 1. 1. 2010. Promlčecí lhůta skončí tedy 1. 1. 2010, i kdyby nová tříletá lhůta podle písm. b) měla skončit později.

Příklad 2: Řízení bylo skončeno 1. 8. 1999. Desetiletá lhůta začíná běžet 1. 1. 2000. Dne 1. 8. 2008 bude zahájen výkon rozhodnutí. Promlčecí doba tedy neskončí 1. 1. 2010, ale až po ukončení exekuce. Po dobu exekuce promlčecí doba neběží (staví se).

2. Bývalé notářské poplatky

Podle § 24 odst. 1 zákona ČNR č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a § 34 odst. 2, 3 a 4 zákona ČNR č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích, ve znění zákona č. 201/1990 Sb., poplatek (doplatek poplatku) nelze vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, ve kterém se státní notářství dovědlo o skutečnosti, která je předmětem poplatku. Od konce kalendářního roku, ve kterém se poplatník od státního notářství resp. soudu dověděl o úkonu provedeném k vymáhání poplatku (doplatku poplatku), běží nová tříletá lhůta. Poplatek (doplatek poplatku) nelze vymáhat, uplynulo-li od konce kalendářního roku, v němž nastala skutečnost, která je předmětem poplatku, deset let.

Příklad: Pro počítání promlčecích lhůt platí obdobně ustanovení o počítání promlčecích lhůt u soudních poplatků.

3. Peněžité tresty předepsané před novelou zákona č. 152/1995 Sb.

a) Podle § 68 odst. 1 písm. d) a § 68 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění před novelou zákona č. 152/1995 Sb. (dále jen „TZ“), uložený trest nelze vykonat po uplynutí pětileté promlčecí doby, která počíná právní moci rozsudku. Podle § 89 odst. 18 TZ se do promlčecí doby nezapočítává den, kdy nastala událost určující její začátek.

Příklad: Peněžitý trest byl uložen rozsudkem, jenž nabyl právní moci dne 5. 6. 1994. Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím tj. 6. 6. 1994 a končí dne 6. 6. 1999.

b) Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody (§ 68 odst. 2 TZ), a to bez ohledu na to, byl-li uložen vedle předmětného peněžitého trestu nebo jde o trest odnětí svobody uložený v jiném řízení.

Příklad: Peněžitý trest a trest odnětí svobody byly uloženy jedním rozsudkem, jenž nabyl právní moci dne 5. 6. 1994. Promlčecí doba pro výkon peněžitého trestu počíná běžet dnem následujícím tj. 6. 6. 1994 a měla by skončit dne 6. 6. 1999. Od 1. 7. 1994 do 1. 7. 1998 byl vykonáván trest odnětí svobody. Výkon peněžitého trestu se promlčí 6. 6. 2003 (k pětileté promlčecí době se přičte doba po kterou je vykonáván trest odnětí svobody).

c) Podle § 68 odst. 3 a 4 TZ se promlčení výkonu trestu přerušuje, čímž počíná běžet nová promlčecí doba,
- učiní-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde (např. nařízení předsedy senátu, aby peněžitý trest byl vykonán; výzva k zaplacení peněžitého trestu podle § 341 Trestního řádu),

- spáchá-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který TZ stanoví trest stejný nebo přísnější.

Příklad: Peněžitý trest byl uložen rozsudkem, jenž nabyl právní moci dne 5. 6. 1994. Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím tj. 6. 6. 1994. Dne 27. 10. 1994 bude odsouzený písemně vyzván k zaplacení peněžitého trestu. Od 28. 10. 1994 běží nová pětiletá promlčecí doba, která skončí 28. 10. 1999.

4. Náklady trestního řízení, náklady soudního řízení a náhrady za ustanovení advokáta

a) Podle § 110 Občanského zákoníku bylo-li právo přiznáno pravomocným rozhodnutím soudu, promlčuje se za deset let ode dne, kdy nabylo vykonatelnosti. Podle § 122 odst. 2, 3 občanského zákoníku konec lhůty určené podle let připadá na den, který se číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

Příklad: Rozhodnutí soudu je vykonatelné dnem 5. 6. 1994. Promlčecí doba uplyne 5. 6. 2004.

b) Uplatněním pohledávky u soudu (podáním návrhu na výkon rozhodnutí) v promlčecí době a řádným pokračováním zahájeného vymáhacího řízení (není úmyslně protahováno) vymáhající úředníci promlčecí doba od podání návrhu na výkon rozhodnutí do právní moci usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí neběží. Totéž platí v případě přihlášení pohledávky do konkursu, stavení běhu promlčecí doby nastává až přihlášením pohledávky do konkursu (§ 20 odst. 8 zákona o konkursu a vyrovnání).

Příklad: Rozhodnutí soudu o zaplacení nákladů soudního řízení je vykonatelné dnem 5. 6. 1994. Promlčecí doba by uplynula dne 5. 6. 2004. Dne 1. 11. 1994 podá vymáhající úřednice návrh na výkon rozhodnutí soudu o zaplacení nákladů soudního řízení. Výkon rozhodnutí je zastaven dne 1. 11. 1995. Promlčecí doba tedy uplyne 5. 6. 2005.

5. Pořádkové pokuty

a) Podle ustanovení § 70 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., se právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným. Promlčecí lhůta začíná běžet prvním dnem roku následujícího po roce, ve kterém se daňový nedoplatek stal splatným.

Příklad: Poplatek se stal splatným 5. 6. 1999. Šestiletá lhůta počíná běžet 1. 1. 2000 a skončí 1. 1. 2006.

b) Od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník zpraven o úkonu soudu provedeném k vyměření nebo vymáhání poplatku (doplatku poplatku) anebo v němž předseda soudu povolil posečkání poplatku nebo jeho zaplacení ve splátkách, běží nová šestiletá lhůta (§ 70 odst. 2 ZSDP).

Příklad: Poplatek se stal splatným 5. 6. 1999. Dne 12. 2. 2000 byla poplatníkovi doručena písemná upomínka na zaplacení poplatku. Nová šestiletá lhůta začíná běžet 1. 1. 2001 a končí 1. 1. 2007.

c) Poplatek (doplatek poplatku) nelze vyměřit ani vymáhat jakmile od konce kalendářního roku, v němž byl poplatný úkon dokončen, uplynulo dvacet let, ve kterých mohlo fakticky dojít k vymáhání, nikoliv však 20 po sobě jdoucích kalendářních let (§ 13 odst. 4 ZSP). Tato lhůta stanoví omezení pro opakované prodlužování šestileté promlčecí lhůty podle písm. b). Uplatněním pohledávky u soudu (podáním návrhu na výkon rozhodnutí) v promlčecí době a řádným pokračováním zahájeného vymáhacího řízení (není úmyslně protahováno) vymáhající úředníci promlčecí doba od podání návrhu na výkon rozhodnutí do právní moci usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí neběží. Totéž platí v případě přihlášení pohledávky do konkursu, stavení běhu promlčecí doby nastává až přihlášením pohledávky do konkursu (§ 20 odst. 8 zákona o konkursu a vyrovnání).

Příklad 1: Řízení bylo skončeno 1. 8. 1999. Dvacetiletá lhůta začíná běžet 1. 1. 2000 a končí 1. 1. 2020. Promlčecí lhůta skončí tedy 1. 1. 2020, i kdyby nová šestiletá lhůta podle písm. b) měla skončit později.

Příklad 2: Řízení bylo skončeno 1. 8. 1999. Dvacetiletá lhůta začíná běžet 1. 1. 2000. Dne 1. 8. 2008 byl podán návrh na výkon rozhodnutí. Promlčecí doba tedy neskončí 1. 1. 2020, ale až po ukončení exekuce. Po dobu exekuce promlčecí doba neběží (staví se).

6. Ostatní pohledávky

Jsou jimi zejména pohledávky:

a) vzniklé z náhrady škody z hospodaření s majetkem státu, z občanskoprávních nebo pracovně právních poměrů, z výkonu vazby a trestu odnětí svobody. Promlčení těchto pohledávek se řídí obecnými ustanoveními § 101 - 110 občanského zákoníku,

b) vzniklé z obchodně právních vztahů. Promlčení se řídí § 391 a násl. obchodního zákoníku“.

Úkony způsobující přerušení a stavení běhu promlčecích lhůt

Daňové

Přerušení - provedení úkonu, kdy dojde k přerušení běhu původní promlčecí lhůty a začne běžet nová tříletá lhůta.

1. Výzva k uhrazení daňového nedoplatku v náhradní lhůtě
- dnem doručení výzvy – doručení faktické (SoP doručení náhradní).
2. Předvolání daňového dlužníka k výslechu za účelem zjištění jeho majetkové situace
- doručením předvolání – doručení faktické.
3. Rozhodnutí o posečkání či povolení splátek daně
- dnem povolení či posečkání daně.

Stavení - po dobu výkonu rozhodnutí a běhu konkurzního řízení promlčecí doba neběží, po jejich ukončení původní promlčecí doba „doběhne“.

1. Návrh správce daně na nařízení výkonu rozhodnutí
- dnem podání návrhu na výkon rozhodnutí u soudu,
- končí doručením usnesení o zastavení exekuce, v ostatních případech splněním účelu exekuce.
2. Přihlášení pohledávky do konkursu
- dnem přihlášení pohledávky do konkursu,
- skončí doručením rozvrhového usnesení, v případě podání odvolání doručením usnesení odvolacího soudu; doručením usnesení o zrušení konkursu, je-li podáno odvolání pak doručením usnesení odvolacího soudu.

Nedaňové

1. Uplatnění práva u soudu (platí pro pohledávky dle § 1 odst. 4 písm. b)
- dnem uplatnění práva u soudu.
2. Písemné uznání dluhu dlužníkem, co do výše a důvodu (platí pro pohledávky dle § 1 odst. 4 písm. b)
- dnem písemného uznání dluhu; byla –li uvedena lhůta v uznání lhůta k plnění, od uplynutí této lhůty.
3. Přihlášení pohledávky do konkursu (platí pro pohledávky dle § 1 odst. 4 písm. b)
- dnem přihlášení pohledávky do konkursu,
- skončí doručením rozvrhového usnesení, v případě podání odvolání doručením usnesení odvolacího soudu; doručením usnesení o zrušení konkursu, je-li podáno odvolání pak doručením usnesení odvolacího soudu.
4. Podání návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí
- dnem podání návrhu na výkon rozhodnutí u soudu,
- končí doručením usnesení o zastavení exekuce, v ostatních případech splněním účelu exekuce.